

2020-03-04

TJÄNSTESKRIVELSE  
KFKS 2018/1127

Kommunstyrelsen

## Årsbokslut 2019 för kommunstyrelsen

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer årsbokslut 2019 för kommunstyrelsen.

### Sammanfattning

Kommunstyrelsen har två roller, ett kommunövergripande ansvar och ett ansvar som egen nämnd.

I sitt övergripande ansvar ingår att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Att bereda ärende till kommunfullmäktige ingår i det övergripande ansvaret. I ansvaret som egen nämnd ingår att bereda ärenden till kommunfullmäktige avseende främst arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, exploateringsverksamhet, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling och frågor som rör trygghet och säkerhet. Kommunstyrelsen är också ansvarig nämnd för den kommunala produktionen inom Valfärd skola och Valfärd samhällsservice.

Det ekonomiska resultat, som samlas under rubriken "Kommunstyrelsen", omfattar förutom kommunstyrelsen även kommunfullmäktige, exploatering, stadsledningskontoret, stödenheter, fastighetsområdet myndighets- och huvudmannaenheter, den kommunala produktionen av välfärdstjänster och brandförsvaret.

Kommunstyrelsen visar för perioden januari – december 2019 ett utfall på -197,8 miljoner kronor. Budget för perioden är -162,3 miljoner kronor, vilket innebär en negativ avvikelse i utfallet på -35,5 miljoner kronor. Underskottet beror främst på lägre resultat kommunstyrelsen (27 miljoner kronor), stadsledningskontoret och stödenheter (11 miljoner kronor), välfärd samhällsservice (8 miljoner kronor), strategisk stadsutveckling (2 miljoner kronor) och i fastighetsverksamheten (1,3 miljoner kronor). Posten oförutsett på 15 miljoner kronor är oanvänd.

Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta och motiverade medarbetare.



## Ärendet

I det här ärendet redovisas kommunstyrelsens årsbokslut för 2019. Till ärendet bifogas årsboksluten för välfärd skola, välfärd samhällsservice liksom enheterna inom fastighetsområdet.

I slutet av ärendet redovisas en kort uppföljning av den så kallade kontorsorganisationen. Kommunfullmäktige har under ett antal år följt kontorsorganisationen och under våren 2016 fick kommunfullmäktige en slutrapport. Då kostnaden för anställda och konsulter är en avsevärd del av nettokostnaderna för kommunstyrelsens verksamhetsområden kommer uppföljningen fortsättningsvis att ske i kommunstyrelsens tertial- och årsbokslut.

Sist i ärendet redovisas de särskilda uppdrag som kommunfullmäktige gav till kommunstyrelsen i samband med mål- och budget 2019-2021.

## Året i korthet

Standard and Poors har gjort en genomgång av kommunens ekonomiska läge under året och kommunen har kvar det högsta betyget AAA.

I december grundades ett kommunalt aktiebolag som ska verka för marknadsföring av centrala Nacka tillsammans med fastighetsägare i området. Bolaget stödjer arbetet med att utveckla kännedom och koordinera marknadsföringsinsatser av Centrala Nacka i syfte att skapa större attraktivitet. Bolaget samordnar och utvecklar ett långsiktigt samarbete mellan de fastighetsaktörer som är verksamma i området.

Antal påbörjade bostäder 2019 är 478 och antalet färdigställda bostäder är 918. Under året påbörjades bland annat flerbostadshus på Telegrafberget och i Orminge men även byggandet av småhus på olika platser i kommunen, främst i Älta och Boo. I Nacka strand har en ombyggnad av kontorslokaler till bostäder skett och bostäder har färdigställts i Tollare och i Ältadalen. Cirka 220 nyproducerade hyresrätter har tillkommit i kommunen dels i Tollare och dels i form av studentbostäder i Ektorp. Därutöver har även bostäder i form av särskilt boende för äldre färdigställts i Graninge och Danvikshem.

Kommunens ekonomi är fortsatt god, men det finns stora utmaningar. Flera av nämndernas verksamheter visar ett underskott under 2019. Arbeta med återhållsamhet och åtgärdsplaner har pågått och pågår för att komma i balans framåt.

Befolkningsökningen blev 1501 personer vilket är lägre än tidigare år. Bostadsbyggandet förväntas att gå långsammare till följd av konjunkturen och befolkningsutvecklingen förväntas öka mer jämnt kommande år. Det är viktigt att anpassning sker i verksamheten till den lägre ökningstakten i framförallt byggandet av nya verksamhetslokaler. En stor utmaning framåt är ekonomin kopplat till den växande kommunen med allt som stadsbyggnadsprojekten för med sig i form av nya välfärdsfastigheter och driftskostnader samt kapitaltjänst för nya allmänna anläggningar. Investeringarna inom exploateringsverksamheten är viktiga att styra då de har stor påverkan på kommunens ekonomiska framtida läge.

Från 1 september 2019 har en digitaliseringsdirektör tillsatts med ansvar för



digitaliseringsprocessen. Under året har Nacka kommun inlett arbetet med att etablera s.k. portföljstyrning. Portföljstyrning syftar till att ge en kommunövergripande bild av utvecklingsinitiativ och öka förmågan att nå kommunens strategiska mål. Genom den samlade bilden ges politiken och ledningen möjlighet att prioritera bland initiativ för att på så sätt säkra resurser, medel och måluppfyllelse.

Under året har en gemensam modell för att utveckla och förvalta kommunens IT-system etablerats. Modellen syftar till att säkerställa att IT-stödet ger avsedd nytta i verksamheten.

Under 2019 utsågs Nacka till Årets välfärdsförnyare på stora samhällsgalan för kommunens arbete med robotiserad handläggning. Nacka prisades för sitt arbete med att etablera en tjänst som kan nyttjas på bredden inom kommunen. Genom användandet av en mjukvarurobot har kommunen automatiserat ett antal verksamhetsprocesser, ex ansökan om ekonomiskt bistånd och ansökan till vuxenutbildning. Robotiseringen har effektiviserat handläggningen av dessa ärenden, vilket skapat bättre service till Nackaborna och ett attraktivare arbetsplats.



I september inrättades funktionen av stöd- och servicedirektör. Uppdraget är att utveckla det operativa stöd- och serviceområdet genom enhetscheferna för digitalisering, controlling, redovisning, inköp, personal, kommunikation, kundservice, administrativ service samt juridik- och kansli. Huvudfokus är att förstå och möta behoven från interna och externa intressenter av stöd och service och att ständigt utveckla samspel och processer för att underlätta vardagen för chefer, medarbetare och dem som bor och verkar i Nacka. Att "växa utan att växa" ska vara ledord och innebär en ambition att fler invånare inte ska innebära fler medarbetare i stadshuset. Genom digitalisering, effektivare arbetsätt och än större koncentration till kärnuppgifterna ska kostnaderna för kontorsorganisationen kunna minskas.

Resultatet från undersökningen hösten 2019 visar att Nacka har överlag nöjda invånare. Nöjdheten med kommunen som en plats att bo och leva på (nöjd-region-index, NRI) blev betygsindex 69, vilket är en försämring från 2018. Trots ett sämre resultat 2019 ligger Nacka bland de tio procent bästa kommunerna bland deltagande kommuner. Signifikanta förändringar inom NRI jämfört med 2018 är att Rekommendation, Arbetsmöjligheter och Fritidsmöjligheter har utvecklats negativt. Utbildningsmöjligheter och kommunikationer har utvecklats positivt.





Nöjdheten med hur kommunen sköter sina verksamheter (nöjd-medborgar-index, NMI) blev 61. Även här är det en försämring jämfört med 2018. Den största signifikanta försämringen har skett för området idrotts- och motionsanläggningar. Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan fortsätter vara områden där Nackaborna är mycket nöjda och även inom dessa områden ligger Nacka med i den absoluta toppen.

När det gäller inflytande och insyn som invånarna har över kommunens beslut och verksamheter (nöjd-inflytande index, NII) har Nacka liksom många andra kommuner ett svagare resultat än 2018. Nackaborna är nöjda med den information de får, men upplevelsen av möjlighet till påverkan och förtroende för politiker och högre tjänstemän har minskat. Nedan visas resultatet för varje huvudområde med underliggande frågeområde.

Tabell: Medborgarundersökning 2019

NRI Nacka	2019	2018	Medel	Högst	Lägst
<b>NRI</b>	69 	71	59	76	41
Rekommendation	76 	79	62	83	40
Arbetsmöjligheter	60	61	56	79	35
Utbildningsmöjligheter	65	64	59	87	25
Bostäder	58	58	53	64	36
Kommunikationer	66	64	59	75	34
Kommersiellt utbud	69	69	61	76	39
Fritidsmöjligheter	62	65	59	73	44
Trygghet	61	61	57	79	36

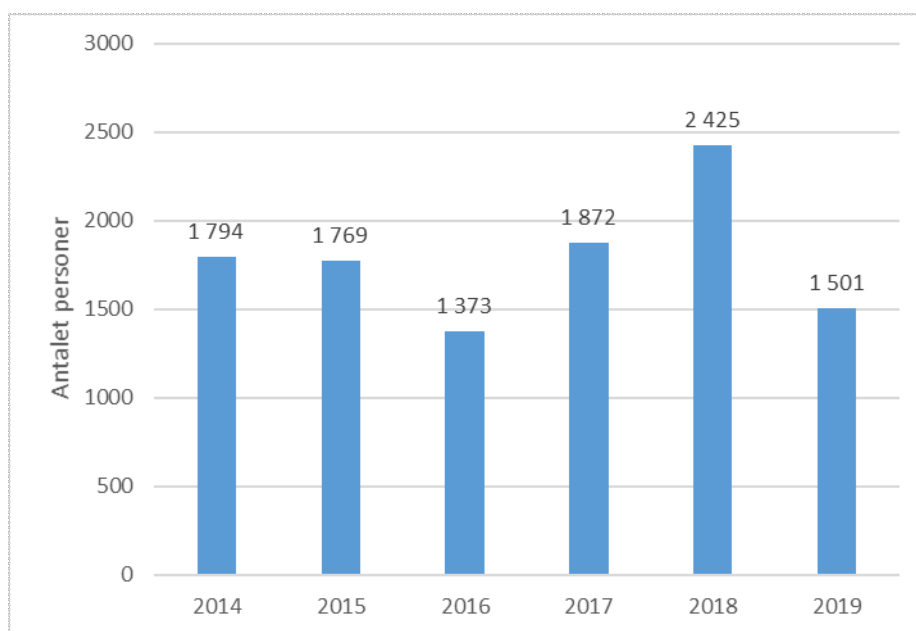
NMI Nacka	2019	2018	Medel	Högst	Lägst
<b>NMI</b>	61	64	53	68	34
Bemötande och tillgänglighet	56	59	55	65	44
Förskolan	72 	70	64	77	48
Grundskolan	68 	69	57	74	38
Gymnasieskolan	70 	68	56	75	33
Äldreomsorgen	53	55	49	63	29
Stöd för utsatta	52	52	47	58	35
Räddningstjänsten	79	78	77	83	63
Gång- och cykelvägar	61	59	54	67	27
Gator och vägar	62 	61	53	68	34
Idrotts- och motionsanläggningar	58	65	60	70	34
Kultur	63	65	61	74	43
Miljöarbete	56	58	54	69	34
Renhållning och sophämtning	69	69	65	74	52
Vatten och avlopp	82	83	76	87	40



Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta och motiverade medarbetare. Hållbart medarbetarengagemang (HME) uppgår till 80 vilket kan relateras till snittvärdet för kommunjämförelsen, i Sveriges kommuner och regioners databas Kolada, som för 2018 uppgår till 79. Den totala sjukfrånvaron ligger på en något lägre nivå jämfört med året innan och uppgår till 5,9 procent.

Antalet Nackabor ökade under året med 1.501 personer.

*Diagram: Befolkningsstillväxten i Nacka 2014-2019, antalet personer*



Antal påbörjade bostäder 2019 är 478 och antalet färdigställda bostäder är 918. Under året påbörjades bland annat flerbostadshus på Telegrafberget och i Orminge men även byggandet av småhus på olika platser i kommunen, främst i Älta och Boo. I Nacka strand har en ombyggnad av kontorslokaler till bostäder skett och bostäder har färdigställts i Tollare och i Ältadalen. Cirka 220 nyproducerade hyresrätter har tillkommit i kommunen dels i Tollare och dels i form av studentbostäder i Ektorp. Därutöver har även bostäder i form av särskilt boende för äldre färdigställts i Graninge och Danvikshem.

Under 2019 antog kommunfullmäktige en digitaliseringsstrategi. Syftet med strategin är att förbättra förutsättningarna för att realisera kommunens ambition kring digitalisering för att möjliggöra bästa service till våra kunder samt klara kommunens tillväxt genom att etablera än mer effektiva arbetsätt.

Digitaliseringsstrategin ska möjliggöra att digitaliseringstakten kan öka, bli mer sammanhållen och kostnadseffektiv. Digitaliseringsstrategin ska vara styrande vid beslut och prioriteringar i Nacka kommuns digitaliseringsarbete.

I strategin beskrivs fem strategiska inriktningar som avgörande för att lyckas med kommunens målsättning kring digitalisering:



- Kundens behov styr vårt uppdrag
- Vi sätter informationen i centrum
- Vi utgår från en gemensam digital plattform
- Vi möter framtiden med nyfikenhet, kreativitet och innovation
- Vårt arbete med informationssäkerhet och IT-säkerhet inger förtroende

## Ekonomiskt resultat

Kommunstyrelsen visar för perioden januari – december 2019 ett utfall på -197,8 miljoner kronor. Budget för perioden är -162,3 miljoner kronor, vilket innebär en negativ avvikelse i utfallet på -35,5 miljoner kronor. Underskottet beror främst på lägre resultat kommunstyrelsen (27 miljoner kronor), stadsledningskontoret och stödenheter (11 miljoner kronor), välfärd samhällsservice (8 miljoner kronor), strategisk stadsutveckling (2 miljoner kronor) och i fastighetsverksamheten (1,3 miljoner kronor). Posten oförutsett på 15 miljoner kronor är oanvänd.

Utfallet för kommunfullmäktige är 0,3 miljoner kronor högre än budget, med något högre kostnader för IT utrustning och sammanträdesarvoden.

Kommunstyrelsen övergripande visar ett underskott på -12 miljoner kronor. Intäkterna är lägre än budgeterat. Resultatet belastas av högre kostnader medlemsavgifter, samt centrala kommungemensamma kostnader för service och högre kostnader för stöd från stödenheterna än budgeterat. Under november justerades en balanspost på 2,8 miljoner kronor för valnämnden från 2018 över förväntade intäkter, som inte realiserades i 2019.

Stadsledning och stödenheter har ett utfall på -110,2 miljoner kronor, vilket genererar ett underskott på -10,9 miljoner kronor. Intäkterna är över lag i linje budget. På grund av vakanser och återhållsamhet vid nyrekryteringar är lönekostnaderna lägre hos flera enheter, vilket dock delvis driver konsultkostnader. Stadsledningskontoret ligger 12 miljoner kronor över budget, mest på grund av ökade kostnader för rekrytering, reklam och projektstöd samt enskilda inte budgeterade kostnader och centrala kommungemensamma kostnader. Stödenheterna levererar ett resultat 1 miljon kronor bättre än budget, men med stor variation mellan enheterna. Den administrativa serviceenheten och kundserviceenheten ligger i linje med budget. Personalenheten (0,6 miljoner kronor) och Digitaliseringsenheten (8,8 miljoner kronor lägre lönekostnader och externa kostnader för konsulter och system) ligger bättre än budget. Inköpsenheten visar också ett positivt resultat 2,8 miljoner kronor bättre än budget (högre intäkter, lägre lönekostnader). Redovisningsenheten ligger över sin budget med 4,1 miljoner kronor, till stor del på grund av högre system- och konsultkostnader. Kommunikation visar en negativ avvikelse mot budget på 4,8 miljoner kronor med lägre intäkter och högre kostnader, mestadels på grund av arbete med kommungemensam kommunikation. Näringslivet belastas av högre kostnader för företagarräffen 2019 och ligger 3,2 miljoner kronor över budget.

Fastighetsverksamheten har för 2019 ett resultat om 18,7 miljoner kronor mot budgeterade 20 miljoner kronor vilket innebär en avvikelse med mindre än 0,2 % av



den totala omsättningen. Ekonomin för 2019 är därmed i balans. Resultatet inkluderar även kostnader som inte var planerade inför 2019, framförallt paviljonger för evakuering av Boo gårds skola samt rivnings kostnader som var tänkta att ta i investeringsprojekt.

Den goda ekonomin beror på att de förändringar som skett i organisationen nu börjar göra effekt med ökad styrning, leverantörsuppföljning, ordning och reda och kontroll. Genom en effektivare felanmälningshantering har kostnaderna kunnat sänkas avsevärt. Det ekonomiska resultatet har inneburit att kostnader som inte varit budgeterade kunnat hanteras inom ram. Det gäller främst förgäveskostnader på grund av ett omtag i Stavsborgsskolan samt paviljonger för evakuering av Boo gård skola, totalt knappt 14 miljoner kronor.

Välfärd samhällsservice visar för perioden januari – december 2019 ett utfall på 1 miljon kronor. Utfallet innebär en negativ avvikelse mot budget med 8 miljoner kronor.

Välfärd skola omsätter 2,1 miljarder kronor och visar för perioden januari – december 2019 ett resultat om 10,4 miljoner kronor, Budgeterat överskottsmål 2019 är 10,3 miljoner kronor.

Åtgärdsplanerna har visat effekt under året. Även om utfallet fortfarande ligger över budget, så minskade underskottet per månad i slutet av året, vilket är positivt. Förbättringen återfinns främst inom fastighetsverksamheten och produktion. Även stadsledning och stödenheter och kommunstyrelsen övergripande minskade sin underskott över tid.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2019			Ack budget 2019		Utfall 2018		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	0	-6 785	-6 785	-6 488	-297	72	-5 854	-5 782
- varav revision	0	-2 599	-2 599	-2 671	72	0	-2 411	-2 411
Kommunstyrelsen	3 238	-71 197	-67 960	-40 929	-27 031	11 845	-74 717	-62 872
- varav saneringen	0	0	0	0	0	0	-17 000	-17 000
Stadsledning och stödenheter	269 540	-379 767	-110 227	-99 291	-10 936	281 596	-385 236	-103 640
Fastighetsverksamheten	726 894	-708 150	18 744	20 000	-1 256	677 079	-687 827	-10 748
Myndighets- och huvudmannaheter	630 747	-632 656	-1 908	0	-1 908	640 772	-636 702	4 070
Välfärd skola	2 135 284	-2 124 894	10 391	10 300	91	2 084 964	-2 100 085	-15 120
Välfärd samhällsservice	665 232	-664 268	964	8 900	-7 936	629 185	-633 558	-4 373
Brandförsvaret	0	-41 044	-41 044	-39 820	-1 224	0	-39 818	-39 818
Oförutsett	0	0	0	-15 000	15 000	0	0	0
<b>Summa</b>	<b>4 430 936</b>	<b>-4 628 761</b>	<b>-197 826</b>	<b>-162 328</b>	<b>-35 498</b>	<b>4 325 515</b>	<b>-4 563 796</b>	<b>-238 282</b>

## Investeringar

### Kommunstyrelsen i sin roll att leda och samordna

Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 1,1 miljarder kronor vilket är 14 procent högre jämförd med förra året. Årets investeringar översteg 2 procent årets investeringsbudget, vilket förklaras med lägre inkomster än budgeterat. Den genomsnittliga investeringsnivån den senaste femårsperioden är 859 miljoner kronor. De största investeringarna under 2019 gjordes inom exploatering, gata, väg och fastighet. Nettoutfallet på 1,1 miljarder kronor har använts till

- 858 miljoner kronor till infrastruktur och exploatering med vägar, mark och park
- 244 miljoner kronor till skol- och förskolelokaler
- 18 miljoner kronor till idrottsanläggningar
- 4 miljoner kronor till kultur, äldre och övrigt

Årets nettoinvesteringar motsvarade 10 689 kronor per invånare vilket är 14 procent högre än året innan och förklaras med den rekordhöga investeringsnivån i år.

### Kommunstyrelsens som egen nämnd

Inom fastighetsenheterna redovisas ett investeringsnettoutfall på 245 miljoner kronor. De största investeringarna uppbyggnad av skolor och förskolor exempelvis Boo Gårds skola, Sigfridborgs skola och Sjöängens förskola. Även flertal komponentutbyten har gjorts under året exempelvis utbyte av ventilation för Järsla skola, Nacka gymnasium, Samskolan, förskolan i Björknäs och Pingvinens förskola.

Exploateringsenheterna redovisar nettoutfall på 691 miljoner kronor, med inkomster på 108 miljoner kronor och utgifter på 799 miljoner kronor. Exempel på några stora projekt för året är Nya gatan i centrala Nacka, Orminge centrum, Mötesplats Nacka, Ältadalen centrumkvarter, Vikinghillsvägen och Norra Skuru

Välfärd skola investerade 21 miljoner kronor för inventarier i skolor och förskolor.

*Stora projekt, miljoner kronor*

	IB	Aktiverad	Inkomster	Utgifter	Netto	UB
Nya Gatan genomförande	-23 696	0	0	-116 310	-116 310	-140 007
Orminge C, etapp 2	0	23 246	13 625	-82 950	-69 325	-46 078
Boo Gård skola tillbyggnation	-22 400	0	364	-80 420	-80 056	-102 457
Mötesplats Nacka	-118 889	0	122	-64 901	-64 778	-183 667
Sigfridborgs skola	-29 401	0	0	-61 411	-61 411	-90 812
Älta centrumkvarter	-22 640	39 599	2 494	-58 360	-55 865	-38 906
Vikingshillsvägen	-85 632	37 278	11	-54 844	-54 833	-103 186
Tvärbanan	-18 111	50 921	0	-47 527	-47 527	-14 717
Norra Skuru	-55 070	94 950	9 346	-44 370	-35 024	4 856
Regionalt cykelstråk västra Boo	2 818	0	10 002	-30 991	-20 990	-18 172
Kvamholmsförbindelsen	-4 843	0	0	-29 717	-29 717	-34 561
Tollare 1:16	1 778	169 423	1 493	-27 470	-25 977	145 225
Sjöängens förskola	-48 770	-72 348	0	-24 050	-24 050	-145 168



## Attraktiv arbetsgivare

### LÖNER

Den totala lönekostnaden inklusive personal- och kostnadspålägg (PO-pålägg) uppgick till 2,5 miljarder. (2,4 miljarder 2018) Utfallet av löneöversynen blev 2,29 procent, vilket är 0,6 procentenheters lägre utfall än året innan. Löneökningarna för kvinnor var 2,27 procent och för män 2,36 procent. 2018 hade kvinnor en marginellt högre löneökning än män. Inga osakliga löneskillnader har identifierats i den årliga lönekartläggningen.

### ANSTÄLLNINGAR MED ARBETSMARKNADSPOLITISKT STÖD

Antalet anställda med arbetsmarknadspolitiskt stöd har fortsatt att öka. 139 anställda finansierades med arbetsmarknadspolitiskt stöd, vilket är en ökning med 65 anställda sedan året innan. 90 procent av de som är anställda med arbetsmarknadspolitiskt stöd arbetar inom skol, förskola, vård och omsorg.

### SJUKFRÅNVARO

Den totala sjukfrånvaron ligger på en något lägre nivå jämfört med året innan och uppgår till 5,9 procent. Det syns inga större skillnader mellan könen jämfört med tidigare år. Sjukfrånvaron för kvinnor uppgick till 6,6 procent och för män till 4,0 procent. Sjukfrånvaron för medarbetare upp till 29 år har minskat något jämfört med föregående år. För medarbetare i åldersintervallet 30 - 49 år har sjukfrånvaron minskat med närmare 0,2 procentenheter jämfört med 2018. Däremot har sjukfrånvaron för medarbetare över 50 år ökat med närmare 0,2 procentenheter och uppgår för till ungefär motsvarande nivå som 2017.

SJUKFRÅNVARO I PROCENT	2016	2017	2018	2019
Sjukfrånvaro	6,2	5,97	5,97	5,94
Kvinnor	6,91	6,65	6,68	6,62
Män	4,07	3,96	3,87	3,96
<29 år	5,26	5,44	5,80	5,73
30–49 år	5,88	5,54	5,55	5,38
>50 år	6,79	6,62	6,51	6,67

Andelen långtidssjukskrivna, medarbetare som är sjukskrivna 60 dagar eller längre, uppgår till 35,3 procent vilket är motsvarande nivå som 2018. Av den totala sjukfrånvaron stod kvinnorna för 38,0 procent av långtidssjukskrivningarna och männen för 22,4 procent. Andelen långtidssjukskrivna kvinnor som är sjukskrivna 60 dagar eller längre, ligger 0,7 procentenheter högre jämfört med 2018 års nivå och andel långtidssjukskrivna män ligger 3,4 procentenheter lägre än föregående år.

## SJUKFRÅNVARO JÄMFÖRELSE MED JÄMFÖRELSEKOMMUNERNA

JÄMFÖRELSEKOMMUNER 2016 –2019				
Sjukfrånvaro i procent	2016	2017	2018	2019
Nacka	6,2	6	6	5,9
Täby	5,7	5,3	4,9	4,8
Sollentuna	5,4	5,5	5,5	5,8
Danderyd	6	5,7	4,7	4,9
Solna	6	6,8	6,9	6,8
Tyresö	7,6	7,7	7,8	7,5
Värmdö	8,7	7,9	7,4	7,3
Genomsnitt Nacka och jämförelsekommunerna	6,5	6,4	6,2	6,1
Genomsnitt jämförelsekommunerna	6,6	6,5	6,2	6,2

### Kompetensutveckling en del i kompetensförsörjningen

Nacka kommun har under året satsat på utveckling av barnskötare till förskollärare för att öka andelen förskollärare. Kommunen har under året fått 30 nya förskollärare genom den satsning på att utbilda barnskötare till förskollärare som finansierats med stöd från de medel som kommunen avsatt till Omställningsfonden.

De ledarförberedande utbildningar som drivs är en viktig del i att säkra chefs- och ledarförsörjningen. En ny omgång av den ledarförberedande utbildningen Ledarskapsakademin startade under året. Kommunen inledde under året nya satsningar för att utveckla introduktionen genom start av handledarutbildning, där kollegor stärks i rollen som handledare för nya kollegor, och introduktionsakademier för chefer och för ledare som leder utan att vara chef.

### Inspiration för hälsa och hälsosam livsstil

Utifrån uppmaningen i medarbetarpolicyn har arbetsgivaren under året fortsatt med satsningar på hälsoinspiration för att få fler medarbetare som inspirerar varandra till en hållbar och hälsosam livsstil. Nacka kommun skapar genom medarbetarundersökningen förutsättningar för chefer och medarbetare att arbeta proaktivt och målinriktat för att skapa goda arbetsförutsättningar och även stimulera medarbetarnas hälsa utifrån medarbetarundersökningens resultat.



## Uppföljning av kontorsorganisationen

Antalet anställda i kontorsorganisationen, vilken definieras som samtliga anställda i aktiv tjänst inom myndighets- och huvudmannaeenheter, inkl. stödenheter samt stadsledningskontorets stab följs i samband med tertialredovisningar och årsbokslut. Antal anställda i kontorsorganisationen har ökat med 116 personer sedan 2015. I kontorsorganisationen finns 771 anställda vid tertial 3, 2019 vilket är 24 färre än vid tertial 3, 2018.

Antal anställda inom stadsutvecklingsområdet har ökat med 61 medarbetare under perioden 2015 - 2018 och har minskat med 10 medarbetare under 2019.

Antal anställda inom trafik- och fastighetsområdet har ökat med 18 medarbetare under perioden 2015 – 2018 och visar en ökning med fyra medarbetare vid tertial 1, 2019 främst med anledning av rekryteringar till enheten bygg- och anläggning. Vid tertial 3, 2019 redovisas 103 anställda, vilket är fem fler medarbetare jämfört med tertial 3, 2018.

Enheter inom social- och äldreområdet samt enheter inom arbets- och företagsområdet, inklusive etableringsenheten ökade med 37 medarbetare under perioden 2015 - 2017. Under 2018 har antal anställda inom dessa områden minskat med femton medarbetare. Vid tertial 3, 2019 redovisas totalt 238 anställda vilket är en minskning med 7 medarbetare under 2019.

Antalet anställda inom stödenheterna har ökat med 42 medarbetare 2015 – 2018. Ökningen förklaras främst av omorganisationen 2015 samt av ett ökat behov av stöd till framförallt stadsutvecklingsområdet, trafik- och fastighetsområdet samt till social- och äldreområdet. Digitaliseringsenheten har under 2019 ökat med sex medarbetare och controllerenheten med fyra medarbetare. För flera stödenheter syns en minskning av antalet anställda vilket innebär att på totalen har stödenheterna minskat med 10 medarbetare vid tertial 3, 2019 jämfört med tertial 3, 2018. Vid tertial 3, 2019 redovisas 214 medarbetare.

## Särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

I samband med att mål och budget för 2019–2021 beslutades, gav Kommunfullmäktige ett antal särskilda uppdrag till kommunstyrelsen. Arbetet med uppdragen redovisas nedan.

### **Verka för en flexibel och bättre fungerande bostadsmarknad där inlåsnings effekter motverkas och där det finns bostäder för alla**

Inom stadsbyggnadsprojektens ram kommer behovet av särskilt boende för äldre och behovet av bostäder enligt LSS att täckas. Under 2019 förbereddes markanvisning avseende bostäder för särskilda behov i Ektorp.



En ambition i planeringen är att i områden med låg andel hyresrätter idag skapa förutsättningar för fler hyresrätter och tvärtom för att balansera fördelningen i de olika kommundelarna. Utgångspunkt i planeringsarbetet är att en tredjedel av de tillkommande bostäderna på kommunalt anvisad mark ska utgöra hyresrätter. I Henriksdal markanvisades 100 hyreslägenheter till Stockholms Kooperativa Bostadsförening som också agerar ankarbyggherre.

Speciella stadsbyggnadsprojekt genomförs också för studentboende och seniorboende i enlighet med det behov och den efterfrågan som finns.

Utöver fri upplåtelseform, hyresrätter i flerbostadshus och studentbostäder diskuteras i dagsläget även andra typer av boenden eller boendeformer som exempelvis byggemenskap och hyresvillor. Under slutet på året förbereddes markförsäljning i Älta där ambitionen är att utveckla bostäder genom byggemenskap.

### **Se över hur FN:s Agenda 2030-mål om långsiktig hållbarhet kan implementeras i Nacka**

Under 2019 har de första stegen mot en implementering av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 tagits. En övergripande kartläggning av hur Nacka kommuns styrning och styrmodell relaterar till de globala hållbarhetsmålen och vilka av de 169 delmålen som är relevanta för det kommunala uppdraget har genomförts. En analys har gjorts av de nyckeltal som finns publicerade för Agenda 2030 i databasen Kolada, samt hur Nacka redan idag arbetar mot de globala hållbarhetsmålen.

Dialog och workshops har genomförts för att skapa delaktighet och medvetenhet om Agenda 2030 samt för att skapa en bild av hur politiker, ledningen och verksamheterna anser att kommunen bör arbeta med de globala målen. Omvärldsspaning i syfte att inhämta inspiration och kunskap om hur andra kommuner tagit sig an uppdraget såväl som att följa Sveriges nationella inställning och plan för Agenda 2030-arbetet.

Nacka är en av de deltagande kommunerna i kommunikationsprojektet Glokala Sverige. Utbildningar om Agenda 2030 hölls under hösten i Stadshuset tillsammans med Svenska FN-förbundet. Nackas fortsatta arbete kring implementering av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 fortgår under 2020.

### **Stärka det lokala företagsklimatet, till exempel genom att öka ytorna för verksamhetsområden, införa en "företagslots"-funktion och korta handläggningstiderna vid myndighetsutövning**

Under hösten och vintern 2019 genomför kommunen en stor utbildningsinsats, Förenkla Helt Enkelt, med syftet att stärka det lokala företagsklimatet. Insatsen genomförs tillsammans med Täby kommun. Utbildningsinsatsen vänder sig primärt till medarbetare och ledning inom plan, exploatering, bygglov, inköp, etc. Genom övning, inspiration och workshop ska förståelse för näringslivets behov skapas och samtidigt främja samarbete över olika ansvarsområden samt visa på möjligheter att agera enklare



och med bra service utan att brista i god myndighetsutövning. Arbete med att planlägga mer yta för verksamheter pågår i Kummelberg, Kil, Dalkarlsängen och Orminge. Bedömningen är att funktionen "företagslots" i största möjliga utsträckning ska uppfyllas genom att samordna olika digitala gränssnitt och tillika digitala funktioner. Inom ramen för bygglovshantering pågår exempelvis en implementering av en robotiserad bygglovstjänst.

Dessutom pågår ett mycket omfattande arbete med att skapa ett bättre kundmöte och en genomgående effektivare service genom att applicera digitala hjälpmedel. I detta arbete ingår näringslivets behov som en ingående parameter. Visionen är att detta kan koppla kommunens service och tjänster närmare Verksamta.

### **Utveckla det lokala brottsförebyggande arbetet i kommundelarna, genom brottsförebyggande rådet**

Arbetet har utvecklats under året. Rådets medlemmar deltar i möten med de lokala arbetsgrupperna. Frågor som har tagits upp i de lokala arbetsgrupperna rapporteras på brottsförebyggande rådets möten.

### **Presentera en plan för utfasning av fossilenergi från den egna verksamheten, till exempel genom installation av fler solpaneler**

Kommunen har idag sex solcellssystem varav två stycken färdigställdes under 2019. Under 2020 planeras två nya anläggningar, och alla investeringar som är genomförda utfördes i samband med takomläggningar. En skola har kvar en panna som värms med olja. Alternativ för att ersätta den med fossilfritt alternativ är under utredning.

### **Se över modellen för internhyror i syfte att anpassa den till det lokalbestånd som finns idag och byggs de kommande åren samt för att skapa ytterligare incitament för en effektiv och flexibel lokalanvändning**

Ett förslag till ny hyresmodell presenteras i februari och är tänkt att gälla från och med 2021. Antagande i kommunfullmäktige under första tertialet 2020.

### **Sälja de bostadsrätter som inte behövs för att klara flyktingmottagandet**

Enheten för fastighetsförvaltning har under 2019 sålt 38 av 37 planerade bostadsrätter. Vid sidan av försäljning av bostadsrätter har en plan för anpassning av bostadsbeståndet tagits fram som innebär ytterligare avveckling av bostäder under 2020–2021 utöver fortsatt försäljning av bostadsrätter. Information om anpassningsarbetet kommer att ges till Kommunstyrelsen under våren 2020.

### **Inventera standard på elevtoaletter och omklädningsrum i skolorna**

Inventering har genomförts inom samtliga skolor exklusive Nacka Gymnasium vilken utfördes 2020. Inventering har utförts på plats och då har bland annat golv, väggar, WC/handfat, allmänt intryck samt låsning och insyn bedömts. Under oktober 2019 skickades en enkät ut till samtliga elever och lärare i Nackas skolor. Cirka 1900 elever svarade på enkäten. Åtgärdsplan tas fram under 2020 och åtgärder planeras in i samråd med verksamheterna för åtgärd under 2020–2021.



## **Följa upp hur berörda nämnder tar ansvar för att nå målen i strategin "Ett drogfritt Nacka för unga" för att säkerställa att de aktiviteter och åtgärder som vidtas leder till önskat resultat**

Vi kan konstatera att det pågår insatser i alla berörda nämnder och verksamheter för Ett drogfritt Nacka för unga. Under 2019 har arbetet i hög grad fokuserats på att göra strategin känd och informera alla verksamheter om vart man vänder sig för att få mer information, hjälp och/eller stöd. Arbetet har också fokuserats på att skapa en samlad bild av vad varje nämnd och verksamhet sätter ljuset på för att insatserna ska leda till ett så drogfritt Nacka för unga som möjligt.

Exempel på insatser:

### **Brottsförebyggande rådet, BRÅ**

Brottsförebyggande rådet har i det trygghetspaket som omfattar 6 mkr, initierat ett ökat stöd till kommunens ungdomsverksamhet (Polarna), ett samarbete med två centrumanläggningar där det anställts trygghetsvårdar samt startat ett arbete för ungdomar i riskzon (SSPF). Rådet har också ett aktivt arbete ute i kommundelarna via de lokala trygg- och säkerhetsgrupperna. Polisen har tillsammans med kommunen skrivit under en samverkansöverenskommelse där företrädare för Brå-Nacka varit delaktiga att ta fram viktiga samarbetsområden.

### **Fritidsnämnden**

Fritidsnämnden har ansvar att bidra med aktiviteter/åtgärder under punkterna: nolltolerans mot narkotika, doping och alkohol för barn och unga samt minska tobaksbruk och förhindra att barn och unga börjar använda tobak. Det gör fritidsnämnden bland annat genom att:

- erbjuda föreningslivet kompetensutveckling genom Utmärkt förening där ANDT (alkohol, narkotika, doping, tobak) är ett av fem arbetsområden. Föreningarna skapar policydokument och handlingsplaner.
- informera föreningslivet om kostnadsfria utbildningar i ANDT som Stockholmsidrotten erbjuder.
- erbjuda kostnadsfria och drogfria mötesplatser och evenemang för barn och unga, exempelvis simhallar, fritidsgårdar, öppna mötesplatser, öppen idrott och ungdomsfester.

### **Socialnämnden**

Nedan redovisas det arbete som har bedrivits inom socialnämndens område under år 2019.

*Nolltolerans mot narkotika, doping och alkohol vad gäller barn och unga.*

- Informationsinhämtning om lokal problembild och om forskning och goda exempel på ANDTS-området



- Dialogmöten och avtalsuppföljning av utförare som bedriver såväl förebyggande som behandlande ANDTS-arbete. Gemensamma planeringsdagar för Utredning uppföljning vuxen och utförare: MiniMaria och Nacka beroendemottagning i syfte att skapa samsyn och förbättra processerna och stödet för våra kunder
- Deltagande i Länsstyrelsens ANDTS-nätverk "Spindelklubben"
- Under 2019 har planeringsarbetet med Stockholmsenkäten 2020 inletts.
- Informationsspridning, till exempel planering och samordning av en antilångningsfilm kring Valborg och skolavslutning

*Minska tobaksbruk och förhindra att barn och unga börjar använda tobak.*

- Samverkan i kommunens fyra Trygg och Säker-grupper samt "Samverkan på riktigt", ett nätverk med andra som arbetar med att samordna olika delar av kommunens förebyggande arbete

*Stöd och vård till dem som hamnat i missbruk eller beroende*

- Samverkan externt med bland annat polisen och psykiatrin i beroendefrågor utifrån den regionala samverkansöverenskommelsen
- SamSoc, screeninginstrument har utarbetats och implementerats på omsorgenheten för att socialsekreterare och LSS-handläggare på ett systematiskt sätt och på ett tidigt stadium ställa frågor om bland annat riskbruk
- Översyn och utveckling av kundvalet för strukturerad öppenvård
- I samarbete med HVB-guiden arrangerades en heldag där socialsekreterare och ramupphandlade utförare inom beroende heldygnsvård fick ökad kunskap om varandras verksamheter. Syftet var framför allt att få bättre förutsättningar för matchning av en kunds behov till rätt utförare

### **Arbets- och företagsnämnden**

Nedan redovisas det arbete som har bedrivits inom socialnämndens område under år 2019.

*Nolltolerans mot Narkotika, Doping och Alkohol för barn och unga*

- Föreläsningar till föräldrar och familjehem ihop med polis.
- Föräldrastöd i olika former- för att stärka föräldramandat och knyta till sig de unga som behöver insatser. T ex till familjehem inom EKB
- Information om Nackas strategi vad gäller ANDT till jourhem och familjehem
- Information om Nackas strategi vad gäller ANDT till AKV som håller i studieförberedande praktik för ungdomar inom KAA, till VärNa och till kommunens jobb- och utbildningsexperten

*Minska tobaksbruk och förhindra att barn och unga börjar använda tobak*

- Information om Nackas strategi vad gäller ANDT till ungdomar och vuxna inom KAA genom utskick



- Information om Nackas strategi vad gäller ANDT till ungdomar och vuxna inom KAA vid hembesök

*Stöd och vård till de som hamnat i missbruk och beroende.*

- Riktade insatser för ensamkommande som hamnat i missbruk genom att utveckla samverkansformer mellan Etableringsenheten, MiniMaria, Polarna samt SSPF
- Riktade insatser för att ungdomar inom KAA som blivit redo för gymnasiet efter drogmisbruk och företagsnämnden

### **Utbildningsnämnden**

Arbetet med att informera och utbilda om riskerna med alkohol, narkotika, dopning och tobak, bedrivs på flera nivåer i Nackas utbildningsverksamheter utifrån var och ens ansvarsområde. Framför allt har rektorerna ett långtgående ansvar i den dagliga verksamheten medan huvudmännen har ett ansvar att tillse att skolorna arbetar utifrån styrdokumentet som reglerar området.

Utbildningsdirektören och utbildningsenheten informerar huvudmän och skolor i olika sammanhang om strategin. En särskild informationsinsats genomfördes till grund- och gymnasieskolorna inför vårens helger och skolavslutningar. Utbildningsenheten har under hösten träffat i princip samtliga huvudmän för samtal om kvaliteten i deras verksamheter. En del av kvalitetssamtalen har ägnats åt hur huvudmännen ser på sina skolors ANDT-arbete. Samtalen visar att skolorna bedriver ett hälsofrämjande arbete i enlighet med styrdokumentet, men att den stora utmaningen är att det finns en drogliberal syn hos ungdomar.

### **Samverka med kulturnämnden i planeringen för nya flexibla kulturlokaler i centrala Nacka, exempelvis bibliotek och konsthall**

För att detta ska bli framgångsrikt skapas ett projekt där syftet är att planera för flexibla kulturlokaler i centrala Nacka, med ett bibliotek och en konsthall för nackabornas bästa. Utgångspunkt för arbetet är analys av historik, nuläge, framtid och omvärldsanalyser kring finansieringslösningar samt hänsyn till ekonomiska och territoriella förutsättningar. Det är i nuläget inte fastställt när de nya lokalerna är färdigställda, då det bland annat är avhängigt av genomförandet av stadsutvecklingen på Järlahöjden och centrala Nacka.

### **Kartlägga förekomsten av hederskultur i Nacka som underlag för vidare åtgärder samt öka kunskapen om detta inom kommunen**

Under året har både löpande och punktvisa insatser genomförts i syfte att informera och stötta potentiella utsatta och utförare av hedersrelaterat våld och förtryck. Barn- och familjeenhetens samordnare för våld i nära relationer & hedersrelaterat förtryck och våld har bland annat:

- deltagit vid välkomstmöten för nyanlända och informerat om våld, socialtjänstlagen samt vilka stödinsatser man kan bli erbjuden i Nacka





- medverkat som ärendestödare i ett tjugotal familjer med hedersproblematik eller våld i nära relationer
- hållit två grundutbildningar gällande hedersvåld för cirka 50 deltagare från olika processer, bland annat barn- och familjeenheten, omsorgsenheten och äldreheten
- utbildat socialsekreterare för våld i nära relationer från åtta södertörnskommuner (inklusive Nacka) i riskbedömningsinstrumentet PATRIARK.
- hållit sju möten för den interna samverkansgruppen FRIDSAM
- arbetat med förberedelser inför föreställningen "Stjärnlösa nätter" som kommer att visades för högstadielärover i Nacka under hösten. Föreställningen handlar om "rätten att få välja sitt liv."
- representerat södertörnskommuner i Operations kvinnofrids projektgrupp för framtagandet av samverkansplattform för Stockholms län
- Nacka kommun har representant med i Styrgruppen för Origo (Origo är ett resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld). Ett samarbete mellan kommunerna i Stockholms län, Polismyndigheten i Stockholms län och Region Stockholm.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Att ha en ekonomi i balans är viktigt. Kommunstyrelsens resultat för 2019 visar på ett högre ekonomiskt utfall än budgeterat. Det är viktigt att vidta kraftfulla åtgärder för att komma i ekonomisk balans för 2020.

### **Konsekvenser för barn**

Kommunstyrelsens ansvarsområde riktar sig mot alla åldersgrupper och därmed även barn. Effektiva verksamheter och en långsiktigt hållbar ekonomi är en förutsättning för hög kvalitet, vilket gynnar alla kommunens medborgare. Kommunstyrelsens ekonomiska ska vara långsiktigt hållbar. Långsiktigt hållbar vilket betyder bland annat att kommande generationer inte ska behöva överta underskott.



## **Bilagor**

Bilaga 1 Måluppfyllelse kommunstyrelsen

Bilaga 2-3 Årsbokslut Välfärd skola

Bilaga 4 Årsbokslut Välfärd samhällsservice

Bilaga 5-7 Årsbokslut Enheten för fastighetsförvaltning och bygdelen inom enheten för bygg och anläggning

Bilaga 8 Uppföljning kontorsorganisationen

Lena Dahlstedt  
Stadsdirektör  
Stadsledningskontoret

Frank Langenfeld  
Controller  
Redovisningsenheten